

BUDAPESTI HIRADÓ.

A lapok minden héten négyszer, u. m. kedden, csütörtökön, pénteken és vasárnap jelennek meg. Előfizetési ár félve Budapesten házhoz-hordással 5 for., borítékban 6 for., postán borítékban 6 for. külső pénz. Előfizetheti helyben a kiadóhivatalban, gránátos-utczai Dlauhy-házban 466. szám alatt, és minden es. k. postahivatalnál. Az ausztriai birodalomba s külföldre menendő példányok csak a bécsi postahivatalnál rendeltethetnek meg. A hirdetések minden apróbetűs hasábsoraért 5 (öt) ezüst krajczár fizetnek.

TARTALOM. Magyarország és Erdély. Kinevezések. Országgyűlés. (Előleges közlés az aug. 2kai és 3kai kerületi és országos ülésekről) 249d. kerületi ülés jul. 31kén. (Sérelmek folytatása: vitázatok az egyházi javakat tárgyzó borsodi indítvány fölött.) A faburkolat olcsóbb, alkalmasb, kellemesb, sőt tartósabb a gránitburkolatnál. Megyék és városok: Felvilágosítás Krassóbul. Köpesémi hírek. Külföld: Beberia. Nagybritannia. Franciaország. Görögország. Mexiko. Társulati közlés: Pesti műgyesület. Hivatalos s magános hirdetések. Gözhajók járása. Gabonaár. Statuspapírok és részvények árkelete. Dunavizálás.

MAGYARORSZÁG ÉS ERDÉLY.

Ő es. ap. kir. Felsője Bartakovics Adalbert nagyszombati érsek-helyettest és esztergami kanonokot, almsi püspök czimmel kegyelmesen feldiszitni méltóztatott.

Ugyanő es. ap. kir. Felsője Daróczy Zsigmond, paksi lelkész, pécsei szekeskapitán kanonokává kegy. kinevezni méltóztatott.

A beszercebánya-kerületi tszbeli főtartománybiztos Parszka y Lőrincz a pozsonyi kerület főtartománybiztosává neveztelek.

Ő es. ap. kir. Felsője Szlavitsék Miklós gederőzi harminczadost kegy. nyugalmazni méltóztatott.

(Belforgalom.) Minden, statisztikai és közgazdasági rendszerek, bármily ellenkezésben legyenek ezek különben egymással, e tekintetben legalább egyet értenek 's egyet bizonyítanak, hogy a belforgalom sokkal nagyobb figyelmet érdemel a külkereskedésnél. Maga List is, ki az eddig divatozott közgazdasági rendszereket oly merészen megtámadá, 's ki az által, mert azt, mit ő németeknek irt és ajánlott, magyarok magokra értették 's akarják alkalmazni, annyi kárt tett hazánkban, erre nézve a 270dik lapon így nyilatkozik: „Az iskola nem tagadhatja, hogy a nemzetnek belső vására, még ott is, hol a külső legnagyobb élénkségre hágott, tiszterte jelentősebb a külsőnél; mindazáltal elmulasztá belőle a hozzá oly közel álló következtetést húzni, hogy tiszzer nagyobb figyelmet érdemlő dolog a belső vásárt emelni és biztosítani, mint gazdagságot a külföldnél keresni, 's hogy a külkereskedés csak azon nemzeteknél kaphat jelentőségre, mellyeknél a belforgalom magas fokozatra hágott.”

Csudálkozhatunk-e rajta, ha midőn nálunk a közvélemény ugyszólván minden elismert igazsággal 's a természet törvényeivel ellenkező irányban fejlék, ellenben minden tévelygést egész kíváncsisággal szí magába: az ohajtott előmenetel helyett mindenütt hátramaradásokat vagyunk kénytelenek tapasztalni?

Mindeddig csüggedetlen hévvel mindig csak a külkereskedés szemfényvesztő álomképeit kergettük, belső közlekedésünk alapos elrendezéséről, 's az által belforgalmunk élénkítéséről semmit sem agódtunk; ha tettünk is valamit némi kevés sikerrel, az inkább történetes volt, 's csak anynyiban jó, mennyiben várakozásunkkal ellenkező következménye lön, általában véve pedig nem sokkal volt több a semminél, sőt sok tekintetben rosszabb.

Most is, ujjolag a külkereskedés csillogó reményei játszódtatják képzeletünket, a nemzeti nagyság és boldog jövőndök hosszú sora esábitó ígérattal nyílik fel előttünk, az okok és okozatok összefüggése nélküli jóslatok, jóvondölések, biztatások, ígértek és remények nem hiányzanak. Mindazáltal megfelelnek-e mindezek a hideg okosság szigorú követeléseinek, méltán kérhetjük; is akármerre düljön a dolog, elfogulatlan vizsgálatokba boesátkozunk, illy szorongó körülmények között, miután hosszas tapogatózások 's tétevézésokra már többé rá nem érünk, a naponkint ránk nehezülő körülmények intenek.

Elismerjük, hogy kézműiparunk 's gyáraink nincsenek, külkereskedést tehát egyedül nyers terményekkel üzhetünk. Azt mondjuk, terményeink a versenyt ki nem állhatják, ennek oka a sokba kerülő szállítványozás, könnyebb közlekedési eszközökről kell gondoskodnunk, hogy terményeinket a külnemzeteknek jutányosabban adhassuk, így nagyobb kelendősegre tarthatunk számot, felesleges nyers terményeinket külföldi szükséges áruezikkéért nyereségesen kieserlhetjük, pénzt 's gazdagságot szerezhetünk.

A dolog sarka itt fordul: nyers terményeinket olcsóbban adhatjuk a gyárpart üző külső szorgalmas nemzeteknek.

E fordulóponton állunk külkereskedésünkkel most. Tönlök fugg megválasztani: a belforgalomban vessünk-e biztos alapot külkereskedésünk leendő felvirágozhatásának, vagy pedig azt mellözvén, örökös ingatagságnak vessük martalekul. Érdemes volna tudni, ha a régibb küzdelmek emléke fenmaradott volna, milly remények esallakoztak valaha a Josephina-, Carolina- és Ludovica-utak felépítéséhez. Kétségkívül mind azok, miket mai napig a külkereskedés bübajos hatalmáról magunknak életüközünk. Meg is tették volna azok hatásukat, de a belforgalom által nem voltak gyámoltva. Innét elsőben a Josephina és Carolina elégtelensége kitünvén, a Ludovica építetett. Hogy nem vaktában arról mind a jeles hazafi buzgalmu vállalkozók köztiszteletben álló nevei, mind a roppant mü tetleges végrehajtása eléggé kezkeskednek. Kérhetjük: kinek hasznára áll fen ma? A vál-

lalkozókéra nem, mert azok költségeik nagy részét áldozatul hozták a haza oltárára. A hazának sem, a mint mondjuk, mert a magas vám miatt nem állhatjuk ki a versenyt Odessával. De hát mit akarunk? Állítsuk meg a nemzeti ipar kifejlődését, vagy, ha lehet, vigyük hátrább legalább félszázaddal, a mikor aránylag még sokkal kevesebb volt a belfogyasztás mint most; ha ezt megtehetjük 's meg akarjuk tenni, kevesebb vevőkre találunk itt ben, kénytelenek leszünk sokkal olcsóbb áron nyers terményeinket kifelé küldözteni. 's Odessával minden bizonynyal a Ludovica vájmai sem állván ellen, szerencsével versenyezhetünk. Ha pedig ezt sem nem tehetjük, sem tenni nem akarjuk, váltsuk meg a Ludoviciát, ez is segítend néhány esztendeig.

Egy nagyterjedelmű országban különféle helyzetű 's a természet különféle javaival részint bővelkedő, részint másfélék nélkül szűkölködő tartományok vannak. Egyik bővelkedik gabonával, élelemszerekkel, fával, borral, állatfajokkal, érczenekkel, másik viszont ugyanezekben lát hiányt, egyiknek helyzete gyártásra alkalmas, másik földművelésre. Ha a belforgalom akadályai miatt egyik tartomány a másik életjait kölcsönösen be nem cserélheti, fel nem éledhet a kézműi szorgalom és gyárpar, a nyers termények becsérlésére nincsenek fogyasztók a szorgalmi osztályban, 's a szorgalmi osztály munkássága ki nem fejlődhetvén, azt a külföldi szorgalom aláverettetésben lenyomva tartja. De ha a belforgalomnak segítségére jó a könnyebb közlekedés, olcsóbban juthat nyers terményekhez a gyáros és kézműves, olcsóbban élhet, olcsóbban ad, és olcsóbban vesz. Még eddig sem egyik sem másik osztály nem veszt semmit. Nyer pedig azzal, hogy mindenik a maga helyzetéhez legalkalmasabb foglalkozás nemét üzhetvén, ugyanannyi munkával, sőt annál kevesebbel is többet készíthet, többet természet, terményeit 's készítményeit egymással könnyebben kieserlheti, az ország közös életjait az egészre nézve nagy haszonnal egyenlően szerteszt eláradhatnak. Azalatt a gyárpar és kézműi szorgalom magát a külföldi versenyés alól kiszabadítván lassankint virágozának indul, mert a belföldi nagyobb olesóság miatt a külföldi szorgalom versenyését könnyebben kiállhatja. A természetes lassu kifejlődés utján, nem pedig erőszakosan, egymásra halmozva 's a tőkepénznek a szorgalom egyik ágától a másikra felvonásával keletkeznek népesebb városok, virágzóbb gyárak és kézműségek. A mit ezek eleinte fel nem emészthetnek, a nagyobb olesóság miatt nagyobb mennyiségben takarodik a külföldre, de soha sem felesleges arányban. Benmarad annyi, mennyi a virágozásnak indul belső szorgalom táplálására mulhatlanul megkiváratatik. 's csak ez esetben mondhatjuk, hogy feleslegünket küldjük külföldre; ha pedig belforgalmunk elrendezése nincs, 's a külkereskedésnek nyitottunk tárt kaput, nem feleslegünket hordja el a külkereskedés, hanem azon szükségesség táplálékot, melly a nagyobb népesség eltartásához, 's az éledő szorgalom gyámolításához mulhatlanul megkiváratatnék.

Egyfelől tehát olcsóbban pótolhatjuk létszükségeinket, mind nyers terményekben mind készítményekben, ez leszen jóvondő gazdalkodásunknak egyik alapja. Másfelől többet küldhetünk külföldre, 's aránylagosan több pénz jó hozzánk külföldről; ez a másik. Végezetre belforgalmunk jobban kiállhatja a versenyést a külföldi szorgalommal, a külkereskedés kevesebb pénzt vihet ki tőlünk, mint ezelőtt. Mindezek összefüggése következtében növekedni fog forgalmi pénzünk mennyisége, a több pénzerő több eszközt szolgáltat kezünkbe természet 's készítő szorgalmunk felvirágoztatására, a munka-felosztás tudvalevő hatásos eredményei nem fognak elmaradni nemzeti munkásságunk foganatának felemelésére, a kézműségek, gyárak, ipariüzök elkülönözök magokat a vegeyes foglalkozásoktól, a készítő és természetök külön osztályokra szakadnak 's egymás munkásságát elősegítendik, 's belforgalmunk elrendezése alapul szolgáland külső 's belső kereskedésünk felvirágozásának, gyárparunk föléledhetésének, népességünk szaporodhatásának 's nemzeti jólétünk, műveltségünk 's gazdagságunk előhaladásának. ---y

Országgyűlés.

Pozsony aug. 2kán. Az alsó táblánál a három napi élénk kerületi tanácskozás eredménye ez: A KK. és RR. az orsz. választmányok jelen tárgyat (a borsodi indítványt) törvényes jogokkal ellenkezőnek kimondó véleményében nem osztozhatnak, azonban Borsodmegye előterjesztésének tárgyalását ez uttal mellözni kívánván, annak érdemére nézve részint az előleges sérelmekben, részint az 1835ki dec. 30án kelt felírásban kifejtett elveikhez ragaszkodnak.

Az országos ülésben a t. RR-nél a sérelmek és kivánatok 150 osztálya irt főrendi izenet, és a bánya-törvénykönyv iránti II dik izenet olvasottak vétetvén, az ülés eloszlott.

Ugyan e napon a m. FÖRR-nél tartott országos ülésben foltoolvastatván 1) válasza a m. FÖRR-nek a sérelmek II dik osztálya iránt — köziratra bocsáttatott. — 2) II dik válasza a m. FÖRR-nek a bánya-törvénykönyv iránt — meghitelesítettvén — a t. RRhez átvitetott. — 3) IV ik izenet a t. RR-nek a

kir. városok elrendezése tárgyában — tanácskozás alá vétetvén, a m. FÖRR. előbbi nézeteikhez ez uttal is ragaszkodnak ugyan; azonban a t. RR-ek közeeledésre és egyetértésre szólítják föl.

Pozsony, aug. 3. A t. KK. és RR. mai kerületi ülésében hitelesített a börtönrendszer iránti III. izenet; tárgyalatott izenete a mélt. FÖRR-nek a sérelmek és kivánatok 150 osztálya iránt 's a sérelmek V. osztálya felett tovább folytatatták a tanácskozás. Miről majd bővebben.

Ugyan e nap délelőti 6 1/2 órákor tartott rendkívüli országos ülésben a t. RR-nél felolvasottat a most érkezett k. k. leirat a katonai szállásolás és élelmezés ügyében ő felsége részéről kinevezett küldöttségi tagok iránt; közöltetett a mélt. FÖRR-től átküldött két izenet, az orsz. szállások és sérelmek ügyében 's végül a kerületi elnökség országos tárgyalás végett benyújtá III. izenete a t. RR-nek a börtönrendszer iránt, mire az ülés eloszlott.

Ugyan e napon a m. FÖRR-nél d. e. 10 óratól d. u. 3 3/4 óráig tartott országos ülésben 10r válasza a m. FÖRR-nek a sérelmek II dik osztálya iránt; 20r válasza a m. FÖRR-nek az országgyűlési szállások iránt meghitelesítettvén, a t. RR-hez átvitetott. — 3) A m. főrendi bizottmányok a megyei kihágások iránt tett jelentése tanácskozás alá vétetvén, a megyei kihágások megszüntetésére bizottmányilag ajánlott egyedüli orvosszér, a megyei választási és tanácskozási rendszernek képviselöi rendszerre leendő átváltoztatása emellözésével gr. A. indítványa, azaz repressiv törvények alapítottak meg. — Délután 6 órákor vegyes ülésben az élelmezés tárgyában érkezett k. k. válasz olvastatott föl.

249. Kerületi ülés jul. 31kén. Elnökök, jegyzök, tárgy mint tegnap.

A sérelmek és kivánatok V. osztályának 116. pontja következtvén tárgyalás alá, eziránt, valamint a követk. pontok iránt egész 128kig az előbbieket folytán törvényt intézkedés, bonczkés alá került a 128 pontalatt foglalt Borsod vármegye indítványa: miszerint az egyházi vagy is papi minden jószág-nak jövedelmei, — kiszakítván azokból azon meghatározandó összeget, mi az isteni tisztelet 's a vallás külsejébe is díszes fentartására, valamint a papi személyek állása és hivatala fontosságához mérséklett illendő és szinte meghatározandó mennyiségű évi fizetéseikre megkiváratatik, — az ezeztől fenmaradandó jövedelmek részint a szükséges népevelésre, iskolák felállítására, a meglevök célszerű elrendezésére, részint a tanítók képzésére, 's azok jobb fizetésére, részint országosan meghatározandó más közhasznú czélokra fordítottassanak.

A nmu országos választmány e jelen kívánatot törvényes jogokkal ellenkezőnek állítván, nem találta pártolásra méltónak.

E fontos tárgyban első emelt szót, B—d megye követe, az ősz kerületi jegyzö. Beszédének veleje imez: Mit fognak végezni e tárgy felett, gyomond a t. KK. és RR., az bölcseségtől fugg, nekem szoros feladástól tevék küldöm, hogy ez indítványukat megtegyem 's védelmezzem, kérem e szerint B. vármegyének kihallgattatását. Ha valaki gondolná, hogy megvén nemeseknek nagyobb része protestans lévén, ez utdéványt a protestansok tevék, az igen csalatkoznék; egy catholicus jeles úr, és egy kir. hivatalban levö catholicus tevé az indítványt, a t. RR. pártolák 's így keletkezett a b—i ismeretes körlevél. Ebben foglaltatnak mindazon adatok 's okok, mellyekre az indítvány alapították. És alig hogy széllyel ment a körlevél, mindenütt nagy mozgást okozott egész Magyar Izraelben, 's a megyei gyűléseken. E mozgásnak csak jó következményei valának. Esztergammegye ellenkező körlevelet bocsáttot ki, 's jól tette, az elmesurlódások között az igazság képe annál szebb alakban tünik fel. Második üdvös eredménye az lön, hogy a clerus, kitöl addig kevés mathematicai vagy bölcsészeti könyveket olvastunk, tollat ragadott, a röpiratok dülték egymásután, a czáfolatok serge egymást követte. A borsodi körlevél száz keresztnevet kapott, törvény-, alkotmány-, tulajdoni jog felforgatónak, haszontalan lármaokozónak kiáltatték ki. En ezekre csak azt mondom: sok dolog van a világon, mi törvényes, de nem igazságos; hány törvényünk van a papi dézmáról, és ki merné azt igazságosnak mondani? Századokig hitték, hogy a nap forog, e balvéleményt eloszlató tudós Galileit Rómában tömlöczbe vetették, ott is halt meg, 's most már a gyermekek is tudják, hogy a nap áll. Mi pedig azt illeti, hogy a körlevél lármat okozott, nem minden lárma, és nem mindig haszontalan. Manlius idejében a római capituliumot a ludak lármaja mentette meg. Sine ira et studio írta Borsod körlevelét, lépéseit az igazság, a törvények, a közjó vezérelték. Mi örökök szónoklunk a nevelésről, hasznos vállalatokról, 's mindenütt a pénzhány áll utunkba, 's nem látjuk azt, mi szemünk előtt van. Borsod figyelmeztette a megyéket, hogy a kiknek többet adott, többet is vár azoktól a haza, 's a ki többet áldozhat, áldozzon is többet. Igaz! mi a levélben ki is van fejezve. Borsod levélében volt egy mellékes ok is. Tudja mindenki, hogy midőn 1838ban a clerus meg kezdö tagadni az áldást, milly zavar

sodmegyén legelőbb is következéssel vádolja, midőn a 115 pont alatt a törvény megtartása, a tárgyalás alatt levő 128 pontban pedig a törvény tisztelatlansága mellett szólamlék fel. A körlevél ellen kikélvén azt népszere-
rültennek bélyegezte, mert a népet meg akarja fosztani azon papi fölöslegről, melyben eddig részesült. Figyelmeztette a t. RRket, hogy ha most jure fortioris elveszik a papi jószágokat, az alkotmány sánczain kívül fázó hatalmas néptömeg reá teszi nemsokára kezét a nemesi jószágra is. B—di követnek azon figyelmeztetésére, miszerint senki ne gondolja, hogy a jelen indítvány a protestansok irgatásának szüleménye, szőlo azt kérdi: hát ha mégis ők voltak a bujtogatók? Hogy a papság azelőtt az irodalom mezején látatlan madár vala, ezt szőlo kétsége vonja, s figyelmezteti B—d követelt azon számos könyvekre, melyek az ismeretek minden ágában papok által irattak. Hogy a jészuiták Kálmánt mozaikba foglalák, képét eltorzítván, erre szőlo azt feleli, hogy a protestansok hasonlóul írták le a Ferdinandokat, a nagy spanyol Fulöpöt, azonkívül a világiak is akkori időben hány királyt zártak be, kik a tulajdonjog szentségét nem tisztelték. A papi javakat azért akarják elvenni, mert a szükség, melyért adattak, megszűnt? Szőlo nyilat megvallja, hogy a térítésre most is van szükség, magok a catholicusok között is, kik közé sok idegen elv fürta be magát, azonkívül a protestansok ellen is óntalmazni kellett a hitet, a térítésnek vége nincs. Arra nézve, hogy minden egyházi jószágnak jog-ezime van-e? szőlo kéri a t. RRket, ne igyekezzenek a gyűlöletes vallási tribunal inquisitionis helyett egy új vizsgáloszék alapítani, mely az újkereseményi biztosságnál is (commissio neoacquistica) rosszabb legyen. Hogy pedig Rozsnyó oly oleső áron jutott az esztergami érsek kezére, erre szőlo hasonló példákat idéz a nemesi birtokszerszék történeteiből. Nagy Lajos nyomond, egy nemesnek azért, hogy szent István koporsóját kinyitotta, egy uradalmat adott; Zalamegyében utazván egykor sz. László, kiesett kocsijából a kerék, egy ember oda ugrott s újat dugván bele a kocsit fentartotta s ezért jószágot kapott; Robert Károly egy lovagnak, kinek játék közben 3 fogát ütötte ki, három falut adományozott. Azon ellenére, hogy a papok nem teljesítik azon feltételeket, melyekhez jószágaik kötvék, kérdi szőlo, e tekintetben miként áll a nemesség: katonáskodik-e, fizet-e adót? A papság híven teljesíti kötelességeit, hirdeti a szent ígét, s még is a lovagi rend, mely épen nem felel meg kötelességének, őt akarja megfosztani javadalmaitól! Szőlo nem tagadja, hogy az egyházi javak a statusai, de papi statusai, mert ha polgári statusai lennének, rég nyultak volna már azokhoz, kivált midőn a királyok pénzszükében lévén birodalmakat zalogositani valának kötelesek. Mit M. Terézia tett, ő szentsége tudtával tette, II. József eszázár tettét rosszalotta az ország, Abauj, Veszprém s Vas vármegyék — elkoboztatván a szerzetesek javai — a tulajdon szentsége védelmére kelték, nevezetesen Abauj figyelmeztette a nemzetet: vigyázzon magára, mert ha a clerus javait lefoglalni szabad, biztosítva a polgári birtok sinei 'sat. — Végre szőlo B—d vármegye követéhez fordulva kéri őt: adja tudtára küldöinek, hogy a jus patronatus nemesi javakhoz is kötve lévén, ha a népnevelést akarják előmozdítani, nyissák meg előbb saját erszényiket 'sat. —

E védőbeszédre következett K. megye ifjabb követének nyilatkozata, melyet azzal rekeszt, miszerint küldői nem látják idejét, hogy az egyházi javakról most tanácskozás történjen, s így ő a borsodi indítványt pártolva bár, annak elfogadtatását elhalasztatni indítványozza.

A faburkolat olesőbb, alkalmasb. kellembesb, sőt tartósabb is a granitburkolatnál.
Vizsgáljatok mindent, s a mi jó azt megtartsátok.

Hope J. mérnök még néhány évvel ezelőtt egy a faburkolatról irt tanulságos értekezésében, amaz eredménydős összehasonlító kísérletről tön jelentést, mely a liverpooli városanóstól is egy pár évvel ezelőtt arra bírta, hogy a főváros példája szerint ime faburkolatot a városban lassankint általánosbá tegye. A Liverpoolban véghezvitt kísérleteknél nem arról vala szó, vajjon burkolatra minő fa leginkább alkalmas, mert a felett a londoni kísérletek már rég hátróztak, hanem szó volt főképe a különféle rendszerű faburkolatok legnevezeteseinek ismeretéről. E czélból Liverpool leglátogatottabb utcáinak hat egyenlő területű helyén egyik granittal, öt pedig ugyanannyi különböző rendszer szerint fával burkolattott, midőn egyszersmind azirántis történt próba, vajjon a rost mely irányában volna legezészerűbb a fát fektetni. Tizennyolcz hónapi kísérletszulte eredmény alkalmasint elég leend, hogy belőlök a legnevezeteseb adatokat — tekintettel azon burkolati rendszerekre, melyek legezélirányosbáknak ismertettek, s melyekről alább lesz szó — megíthessük. — Ezen adatok: Hogy a rostok függőleges helyzetben minden tekintetben a legjobb; hogy a fátöke 18 hónapi koptatása nem tön többet, mint egy angol hüvely 322, míg ellenben a granitburkolat 7222 rugott; hogy a fa kopása első hónapban legerős, ezután pedig fokoztatán kisebbedik, míg a granit folytávt morzsolódik, melyből következik, hogy egy még tovább folytatott kísérletnél, a kopási külsőleg még nagyobb lehetett, és a faburkolat még annál inkább ajánlására üthetett volna ki. Továbbá kislult, hogy egy lö, granitburkolaton 28, kirakott töltésben 36, és faburkolaton 50 mázsa terhet húz, és hogy jöllehet a faburkolatot korhadás elhárítása tekintetéből, szára időben mindennap öntözni kell, de a porzás megállítására sokkal kevesebb öntözést kíván, mint a köburkolat. — A faburkolat mindezen előbbiségeihez Pestre sőt egész Magyarországra nézve annak különös olesősága is járulna, mely fontosságában azáltal is nyer, hogy a faburkolat könnyebben kijavítható, és mint annak leírásából is látandjuk, rajta egész éven keresztül dolgozhatni. — Busse közmunkalati felügyelő, ki ezelőtt három

évvél a porosz kormány által Londonba küldetett, hogy ott a faburkolat különféle neveivel megismerkedjék, és a kinek előterjesztése szerint Berlinben, Magdeburgban s más városokban is a faburkolat pártolásra talált, felszámítá egy négyszögletű és 9 hüvelyknyi mézszágyal ellátott kész faburkolat költségeit. Szerinte Berlinben, hol a fa és mész kétszer drágább, mint például Pesten, egy négyszögletű 12 ezüst garasba vagyis 36 pő krba kerül, míg Pesten egy négyszögletű vagyis 144 négyszög hüvelyk legfeljebb 30 krba vagy még kevesebbe kerülne. Ha tehát igaz az, hogy Pesten minden burkolati granitkö, melynek felülete 52 négyszögletű, egy pő huszasba kerül, akkor a faburkolat elfogadása által, hasonló mennyiségű pénzerő ráfordítása mellett, majdnem kétszer annyit, mint eddig, lehetne burkolni. Vajjon ezen csak kis részben tühretöleg, más részt épen nem, legnagyobb részben rosszul, sőt a szeminnél is rosszabul burkolt fővárosunk, ha mindjárt a külföld ebéli tapasztalata elének nem tetszenék is, nem lehetne-e végre legalább kísérletet tenni? hiszen még van elég, még pedig erősen látogatott utca vagy országút, mely eféle kísérletre legalkalmas volna. — Igenis, mert ha mindjárt Pest városának nem feküdnék is saját érdekében ily kísérlettel, mint ország fővárosának, hogy ezen nagy elsőbbségre magát méltóvá tegye, kötelessége, minden oly intézkedés tökéletesítésében, melyek a városi kényelmet feltételezik, minden más város felett tündöklő példával előmenni. Ehez járul, hogy Pest mint főváros, bizonyos tekintetben több, mint minden más tartományi főváros. A mi Pesten megkísérlették, az az egész ország érdekében történt kísérlet, miután minden vásárcor, az ország külön részeiből jövők, mint megannyi élő bizonyosságok itt összegyűlnek, ezek által a jobb, mit ittenlításból és saját meggyőződés által ismerni tanultak, sokkal hasznosabban s gyümölcsözőbben terjesztetik szét, mint azt a sajtó eszközölhetné. Szeged, Szolnok, Zombor és sok más városra nézve, melyek burkolatra alkalmas köveket csak roppant költséggel szerezhetnek, a faburkolat feltalálása, mindenesetre nagyobb fontosságú, mint Pestre nézve; de mily nehezen menne oly kísérlet, melyet egy provincialis város jó példával előmenetel fejében először megkezdene; míg Pesten az első faburkolat letétele után félévvel, minden város vagy mezőváros, értesítés vagy szemtanúk segédleme által bizonyosan megismerné. — A mily igen szembeötlő, hogy ily javítás — mely egyenesen Magyarországra, egyenesen Pestre a legnagyobb fontosságú — eddig legkisebb figyelemre sem méltott, épen oly megfogható mégis, hogyha kissé visszaemlékezünk, midőn két évvel ezelőtt minden lap egymásután elbeszélte, hogy a londoni faburkolat oly veszélyes, miszerint a testőr, pedig mely lovaglási ügyességéről messzeföldön is ismeretes — ha burkolatu utczára jöve, leszállott, s lovát kantáránál fogva vezette rajta végig. Ezen sovány elménekedésnek — mert nem is volt egy b — mely mindjárt az első faburkolati munkálat hírének nyomába jött, — ha mindjárt ezt mint balgaságot minden elfogulatlan átláthatta is — oly nagy hatása vala, mintha dögvész lehellete lett volna. Faburkolatról többé senki hallani nem akart; magok a hírlapszerkesztők, később e tárgyban hozzájuk érkezett cikkekkel, mint befejezett, elnyészett dolgot, olvasatlanul félrevetették. Az Angol és Poroszországban használatni szokott legezészerűb egyszersmind legezészerűb faburkolat leírása, a legközelebbi számban következik. Szolgáljon még most utósó gyanánt azon megjegyzés, hogy valamely utczának kísérletképpen leendő fával burkolására, nagy készület épen nem kívántatik, miután a nyersen levágtott nedves fa törzsökét is fellehet dolgozni. (Ungarból.) R.

Megyék és városok.

Felvilágosítás Krassóbul. Pozsony, jul. 28án. Sokkal nagyobb fontossággal bírnak a magyar hírlapokban a megyei tudósítások, mint sokan hiszik; minálunk, hol a hazaismeret ritka tulajdonság, hol a bureaux-statistiques egészen hiányzanak, a törvényeszeki, közgyűlési, tisztújítási, 'sat. tudósítások, s az egyes megyék belállapatai és viszonyainak lerajzolásai némi tekintetben több figyelmet érdemelnek, mint nagyobb része azon néha igen is nyúlank okoskodásoknak, melyekkel hírlapjaink roppant hasábjai telvék. De épen ezen okból szükséges, hogy ily tudósítások és illetoleg lerajzolások hívek és valók legyenek. — Szükségesnek tartám e kis bevezetést, mivel csak azt akarám megmutatni, hogy sokkal többre becsülök e hírlapi rovatot, hogy sem egy kis személyes, vagy localis tekintetből, és valami privát, vagy épen párt-érdek miatt akarnék annak magas feladatával visszaélni, s hogy e sorokat csak igazság és a jó ügy kedvéért íram, melyeknek ezéja, Krassóme gyét illető 's a Pesti Hírlap 36 sikk számában foglalt közlést, mely több ügyességgel mint részrehajlatlansággal van szerkesztve, némelly észrevételekkel kiegészíteni, és illetoleg kijavítani. — Az erd. közlő Krassóme gyé állapotának rajzát adván, egy megyénket különösen jellemző vonást felejtett lerajzolni, s az abból áll, hogy Krassóme gyében egy etlen egy ugy nevezett kortes nincs, kit alacsony czelök elérésére eszközü megvásárlani lehetne. A nemesség csupa tanult, művelt, gondolkodó emberekből áll. Ezen egyetlen egy vonás egészen megváltoztatja a kép színezetét; Krassóme gyében az állhírek, a koholmányok, melyek miatt a krassói közlő oly keserűen panaszkodik, nem vihették végbe minlazi, mi Krassóban történik, ott ámitással nem mehetni sokra, ott a valódi sanior pars, a tiszta meggyőződések többsége határoz. Ha az érdemes közlő oly igen szeret ellenzéket képezni azon párt ellen, mely közlő vallomása szerint, e megye többnyire conservatív tagjaiból áll, és oly utasításokat ad, melyeket a közlő maga szabadelleműeknek mond, ne tessék épen ezen pártot „akadálynak“ nevezni. — Ki ellen ellenzékeskedik közlő ur? a szabad utasítások ellen, vagy a conservatív tagok ellen, kiknek mint nagy többségnek ezen utasítások léteket köszönik? — Hogy a megyének nagy többségét képező

említett conservatív tagjai „tisztválasztási“ pártta alakultak össze, annak okát abban rejteni az érdemes közlő sem ignorálhatja, hogy t. i. azon töredék, melyet a közlő ellenzéknek nevez, és melynek tagja ő, már m. e. szeptember havában kezdette a tisztújítási mozgalmakat, üldözéssel fenyegetve minden vele nem tartót, és így az ellenfél keletkezését maga okozva, még pedig nyílt és nem igen tisztos fellépése által. — Frummer Béla.

Köpcsény. (Mosonyban) aug. 1. Ha csak igen ritkán szolgálunk a Budapesti Híradó nyájás olvasóinak hírekkel a hazának e szeléről, azt koránsem hanyagságunk vagy esemeny szűke, hanem inkább szerénységünk okozza, mely nem engedi, hogy a napok történetei azonnal dobra uttessenek. Jelen alkalommal közé teszzük hírtárczánkhoz nevezeteseb pontjait, a netalan elmulasztottakat is pótolni kívánván. A mult hónap folytatában kétszer tetett bennünket a környekünkön duhözgő tüzvész. 17 en Szolnokon 14 ház, 23 an pedig Német Jáhrndorfon 36 ház esett a lángoknak martalékul s kivált az utóbbi helyen nemesak sok ezer mázsa széna, hanem több darab szarvas és igen sok aprómarha égett hamuvá, mi által a szerencsétlenek kára tetemes és nyomasztó. Emberélet hála az égnek nem veszett s a többnyire biztosított kárvalottak is még ekkor gabonájokat be nem takarították volt. — Még ezelőtt június hó 18 an nálunk egy 50 éves szegény özvegy nember halt meg hosszús és kétes jelu betegség után, s bonczkés alá vétetvén helybeli sebészünk által, az egész hasüreg és mell éktelen és idomtalan alakú májjal találtatott megelve, mely megméretvén 18 fontot nyomott s rajta az ököl-alaku kinövészek megkeményült sárga mirigygyel tömve. E ritka tünetnyit lehelten volt szeszben eltenni, nem találtatván hozzá alkalmas bőségű iveredény. — Átterünk immár a jelen időkre. A pozsonyi gyepl felszántatván alkalmatlanná tetették a lófuttalásokra; s ebből eredett az illetőknek azon intézkedése, hogy az idej szeptemberi löverseny a köpcsényi mezőn fog tartatni, s mi már előre örvendünk azon kitünő és számos vendégek, kik ekkor nálunk megjeleni fognak. Míg pedig e szerencsére viradnánk, szinte nem marad mezőnk látogatók nélkül, mert e napokban fogadandjuk be négy héti szállásra mi s a szomszéd helyeségek a diszid dandárokat, melyeknek fegyvergyakorlására ez idén környekünk van megyeileg kijelölve. — Vegül megemlítjük, hogy a csaknem mindennapi esözések nemesak az aratást késleltették, hanem a kepékben már barnuló szemet is elsilányítják, s ezért épen nem esuda, hogy a gabnának ára, mely kifelé is élénken vitetik, valamivel feljebb szökkent. Borunk kevés is, s ha az idő nyárra nem változik, ros is lesz. — Jáky.

KÜLFÖLD.

BERBERIA. A mily nagy fontosságú a világbéke fentartására a francia-marokkói ügy, színtolly gyerek és egyoldalúak felőle a hírlapi tudósítások, s többnyire csak a francia ottani hadi parancsnokok sürgönyeire szorítkozók, melyeket aztán a szerkesztők véleményeikkel kísérek. A nélkül hogy Bugeaud hadi mozdulatait és esetepatit részletesen előadnók, legyen elég általános megjegyzésünk, mikép közte és Abd-el-Kader közt az aprós háború, a mint azt az emir már 14 év óta gyakorolja, voltaképen foly Marokkóban. s legközelebb Usda körül. Egy algiri lap szerint valósulni látszik, hogy Abderrhaman eszázár a Mulujah folyón túl eső tartományt, melyben Usda is fekszik, a Tafnán-inneni francia birtokrai jogzimeivel együtt, (1. 9dik számunkat) kalifatuskint az emirnek átengedte, úgy hogy az ellenségeskedések színhelye tulajdonképen ennek hübérikint birtországa. Ezzel azonban a marokkói zultán nem igen moshatja kezeit, miután a seregek, melyek ellen Bugeaud esatáznai kénytelen, feléből az ő saját testőri lovassága, melyet fia a szőfogadatlan Mohamed trónörökös az emir törzsei mellett vezérel. Mily nagy lehet a zultán gyámoltalansága, látható abból, hogy míg hadai a francziakkal kényök kedvök szerint mérkőznek, ő a parisi kormánynek egyéb elégtelt adni nem tud, mint hogy a történeteket kárhoztatja, s minap egyik miniserét, ki a francziák ellen egy izenethen merész kifejezésekkel élt, számárra fonáku ültette a fővárosban végig járták, mi a megbecstelenítés legnagyobb foka Marokkóban. Az ország népei háború után szomjaznak, s minap Magadorda a belföldről számos kablyok nyomultak, a város védelmére ajánlkozván a hitetlenek ellen, s máris hozzá akartak a consuloék és más ottani keresztyének felkoncolásához látni, mitől ezeket csak nyolcz napi elrejtezkedésök mentheté meg. Haszonatlanok Bugeaud minden apróbb győzedelmei, minő a legutóbbi volt Sidi-Zaer mellett jul. 15 en, hol Abd-el-Kader és Mohamedet visszavervén, őket Usdán túl még három napig üz, a nélkül hogy nekik nagy kárt okozhatna; utasításainál fogva ismét a határra kellett visszavonulnia, s így még az erkölcsi hatás is füstté válik, s a marokkoiakat már negyedszeri megveretésök épen nem rettenté meg. Többnyire a tábornagy 5000 embere a háború rendes viselésére nem is elegendő, s egyik sürgönyében máris kinyilatkozatá, ha gyámolítást nem nyer, balkövetkezmenyekérlt nem állhat jót. Nem lenne esoda, ha derék serge a parisi húzó halasztó politica áldozatává lenne; holott ha egy hónappal előbb engedtetik neki a benyomulás, mindent kuszálletlen levén meg, szép eredményeket arathat vala. Nem sohára az esős idő is beálland, mely, mint tudva, az algiri katonaságot jobban szokta megromtani mint az ellenség. — Mit vár e körülményekben a francia kormány a zultánal folytatott alkudozásokból, meg nem fogható; mert ollyast követel tőle, mit ez legjobb akarata mellett sem adhat meg, s ha a kötött szerződésben eget földet igrne is, a dolgok állapot csak a mostani maradna, s csak egy a kilátás: végellen új küzdelem ismeretlen tájakon a megfőrhellen emirrel, a sivatagok orozslánjával.

NAGYBRITANNIA. Az alsóház még jelenlévő kisszámú tagjai rendkívüli megerőtetéssel iparkodnak azon törvénye-

ket, melyek még ez ülésben hozandókul tűztek ki, lábraállítani, 's naponta két-két ülést tartanak. Az országgyűlések főhibája, hogy kezdetekben sok haszontalan szónoklaltal vesztegetetik az idő, míg az ország valódi javát illető rendszabályok, melyek többnyire statisztikai fészegtetést 's tehát sok türelmet kívánnak, utóljára maradnak, midőn a tagok már kifáradtak. Angliában e bajon azáltal lehetne segíteni, ha több kezdeményi jog adatnék a felsőháznak, mely a reformbill behozatala óta önlomhasága miatt alig több az alsóház rendeleteit beiktató hatóságánál. — Az ország reménye, hogy a hírlit Rebecca-féle zavarokat az idej parlament czélszerű uti-vámtörvényekkel örökre elhárítandja, az úgy azonban a jövő évre halasztaték. Az országutak és vájjaik nem állanak országos felügyelet alatt, hanem minden csak az utak tulajdonosaira bízatik. Az utak magán-ípar muvei, 's építések-és karbantartásokért a vállalkozók a parlamenttől bizonyos vámenegdvényt nyernek, mely hogy a földnépére mindenkor elég nyomasztóltag szokott adatni, elképzelhető, mivel illyféle tárgyak csak akkor jönnek napirendre, midőn a házban már csak olly tagok tartózkodnak, kiknek mindegyike egy-egy vállalati petitióval van megbízva, 's a többi a „száraz uti törvények“ elől, melyek Angliában már példabeszéddé váltak, iszonyodva haza menekült. Azok pedig, kik még hátramaradnak, egymásnak gánésokat nem igen vetegetnek. Az igazgatás mindig magokra a vállalkozókra hagyatik, kik csak az ugynevezett quarter-sessio-k felügyelete alatt állnak, mi nem egyéb valamely vidék békebiráinak évenyedi gyűlésénél, kik magok is földesurak 's az utak vagy hidak vájjaiban közvetve közvetlenül többnyire érdekeltek. Ennek következménye az, hogy a legnyomasztóbb vámok mellett is az utakat néhol a bérlők magok kénytelenek javítani, 's ezek rossz karban vannak; 's egyedül Angliában és Walesben az illy vállalatok adóssága 8250000 font st. ropant összevetet tesz. Ezeknek némelyike már is megbukott, mint p. o. egy walesi, mely 6000 font sterlingbe kerülvén

évenként csak 20 fontot jövedelmez. Ehez járul még, hogy néhol csekély téren számos igazgatóság gondoskodik magáról, 's gyakran egy óranegyed alatt háromszor is akadni magas vámot követelő sorompóra, mi természetesen a föld népet érzékenyen nyomja. Innen magyarázhatók Rebecca du-longásai a vámházak ellen, miknek gondos meggátlása az alsóházban ezidén napirendre nem jöhetett.

A felsőházban jul. 22én a müegyesuleteket pártoló bill harmadszor olvastatván elfogadtatott. — Az alsóházban a kincstári cancellár kinyilatkoztatá, hogy a kormány e bill nem támogatandja; módosítványul a vasutbillhez határozottat, hogy vasárnapokon a vasuton harmadik osztályu kocsiak is járjanak, melyeken a szállítási díj egy mfdre egy személytől csak 1 penny legyen. Shiel urnak Alzirt illető indítványára Peel azt nyilatkozatván, hogy az a feletti tanácskozás csak keserű kifakadásokat fogna a francia sajtóban előidézni, 's hogy Franciaországnak afrikai birtokát tovább terjesztien épen nincs szándékában, 's Joinville hg utasításai is illy szel-lemben hangzanak: hosszabb vitatkozás után, melyben Russell és Palmerston lordok részt vettek, Shiel ur indítványát visszavoná. — A ház ezután biztományként tanácskozék a pénzügyekben, 's Hume urnak indítványát, melyben választmányt kívánt a kir. akademia hanyagságának megvizsgálására, keserű nyilatkozat után szinte vissza kellett vonnia.

FRANCZIAORSZÁG. A J. d. Debats a közönségnek, kívált a pénzesarnoknak, mely a spanyol Verdad minap adtuk fillentésére, hogy Joinville hg egy angol hajót összelövetett, nagy mozgalomba jött, megnyugtatósan leírja azon tisztel-géseket, melyben a hg Gibraltarban angol részről részesült, 's megjegyzi, hogy a kutatási szerződés szerint hadi hajót épen nem szabad, valamint a földközi tengereken egyéb ha-jókat is kutatni tilos.

GÖRÖGORSZÁG. A király az alkotmány rendelete szer-int kinevezé a 33 senatort, u. m. 13at Moreából, 8at a szá-rzaföldről, 7et a szigetektől, 7t a Görögországhoz nem tar-

zó tartományokból és Church tábornagyot. E kinevezés, mondják meg nem felett az ország reményinek. Maurokor-datos neheze a fog az új képviselő testület előtt ministerelnö-kül megállhatni, a választások, melyek lassan írnádnak elő-re, többnyire ellenzék szellemben történnek. — A határo-kon feltunedezett esendzavarok elfogattak. — A kamara Athenébe kir. rendelet által meghívottat, munkálatait mihelyt a tagok alkotmányos számban megjelentek, legott megkez-dendő. — Egy örült altiszt kivont karddal a királyi palotába akarván rohanni, az ör által agyonszúrattat. — Az ország nyugott; a hőség jul. közepéjén rekkenő volt, annyira hogy Bóatia és Phitiatis lapályain néhány arató a melegség miatt megfuladt, Athenében a hőmérő árnyékban 36 fok állott.

MEXIKÓ. A jun. 3. összeült cortes kitűzött foglalatossá-gai állítolag: 1) Santana praesidens megeskése; 2) a kor-mánynak felhatalmazása a hadsereg szaporítására, és a Tex-as legyőzésére megkívántató költségek behajtására, végre 3) tanácskozás a kormány által előterjesztendő eszközök fe-llett, mikép kelljen a köztársaság függetlenségét és becse-ltét biztosítani. — Ezek szerint Mexikót mégis nehéz leend Texas átengedésére birni az északamerikai státusoknak.

Egyesületi közlések.

A pesti müegyesulettől. Az ez évi julius 7-en nyitattatott munkáltság több pótlólag beküldött jeles müekkel gaz-dagittatván, a t. cz. egyesületi tagok, valamint minden mükedvelő ezzel tisztelettel felszólítatnak, miszerint azok megzemlése-erő szives figyelmet fordítani, 's az utóbbiak egyesületi részvényeket (az egyes. penztárnok Klausz A. L. urnal, a városi színházépület-beni tukortarban) váltani méltóztassanak, az egyesület csak így tudhatván meg, mennyi sonma pénzt fordíthat az ez idej sora-húzáshoz szükséges képek vásárlására. Közli Ritter Sándor, egyesületi titkokok.

G. r. Dessewffy E. m. l. vezérlete mellett szer-kezti Szenvey József.

(Szerkesztőségi szállás urutca Horváthház 450. sz. a. 4 em.)

HIVATALOS TUDÓSÍTÁSOK.

(61) **Árverés** (2, 3) Folyó 1844dik évi augusztus hónap 24kén Alsó-Szelestei Guáry István urnak mintegy 24,000 váltó flot érő kötelezvénye, ns Sey Ferencz ur részére a pesti váltótörvénysek előtt lefolyt ügye folytatában, Kaposvárott az alólirt hivatal szobájában reggeli órákban kótálytatni fog.

Tallán Pál, t. ns Somogyneve főszolgabírája, mint kiküldött végrehajtó.

(45) **Bírói árveresi hirdetés.** (3, 3) Négyesi Szepessy János és Samu urak ellen, a k. alapítványok részére bíróilag 13,603 ft 57/3 kiban ezüst pénzben megállapított öszveg kielégítésül, t. Borsod megyében Négyesen bíróilag lefog-lalt nemesi javak, u. m. hat holdnyi belső telek, 233 2/3 holdnyi szántóföld, 93 kaszás rét, mintán mai napon tartott árverésen, vevők hiánya miatt, el nem adhattatott, a helyszínen Négyesen f. évi augusztus 22kén árverés útján készpénz-fizetés mellett el fognak adattatni, mi is olly nyilatvánással tetelek közhírre, hogy, ha a kijelölt javak a megállapított, és meg kamatokkal 's költséggel növekedő illetőség lefedezésére elégtelenek volnának, több javakkal is szaporítatni fognak. Költ Négyesen 1844k évi julius 15ő napján.

Nagy Gedeon, t. Borsod megyei eljáró m. alispán.

(58) **Jakab Lőrincz elleni csödper.** (3, 3) Határnap augusztus 21kén 1844. 21081. Bihar vármegye törvénysekkének jelentése következtében Kőj helységbeli haszonbérő iz-raelta Jakab Lőrincz hitelezőinek csödületére f. é. augusztus 21. napja tüzetett ki határidőül, tömeg-gondnokuk biskóji közbirtokos ns Pethe János, perügyelőül pedig Beregszászi Antal tiszti ügyvéd ne-vezettek. Költ Sz. Iván hó 25. 1844.

(37) **Jóleszi Chászár József elleni csödper.** (3, 3) Határnap aug. 22. napja 1844. 22847. Gömör vármegye jelentése szerint Jóleszi Chászár József hitelezői csödületének határnapja folyó évi augusztus 22kére tüzetett ki, 's tömeggondnokká Gotthárd Alajos, perügyelőül pedig Sándor Edúard hites ügyész nevezetvén; ugyanez kihirdetettik. Költ Sz. Iván hó 18dik napján 1844. évben.

(68) **László Ist. és neje Kozma Borb. ell. csödper.** (3, 3) Határnap augusztus 21kén 1844. 24332. Nagybánya városa tanácsának felírása szerint László István helybeli fazekasmester és neje Kozma Borbála hitelezői csödületének határnapja f. évi augusztus 21kére tüzetett ki, tömeggond-nokká Szikszay János árak gyámoka, perügyelővé pedig Csüdör Ferencz tiszti alügyész nevezetett. Költ Sz. Iván hó 25. 1844.

(62) **Haszonbérlet.** (1, 3) T. Tolna vmegyében Simontornyai uradalomnak kiterjedett erdejében az idej gubacs-szedés — az uradalmi iródban naponként látható feltételek mel-llett — elegendő bánatpénz letételével — f. hó 15kén délelőtt tartandó nyilvános árverés útján a legföb-bet igerőknek haszonbérbe kiadandó.

(44) **Órák raktára.** Valódi francia és Genfi henger-, horgony-, isméllő-, 's fosgaskerekű zsebórák arany- és ezüst-ből, nemkülönbén mindennemű fal- és játszó órák a legújantýosh gyári áron kaphatók.

Dorner T. J. es. kir. udvari óracsinálónál Bécsben (Wollzeile) 869. sz. alatt.

Nagyobb mennyiséget vevőknek kedvezés ajánl-tatik.

Gőzhajók Magyar-országban. Pozsonyból Bécsbe indul naponként regg. 6 óra-
kor vissza ugyanazon napon d. u. 4 órákor.
Pestől Pozsonyba és Bécsbe mindennap reg-
geli 7 órákor.
Pestől Mohács- és Eszékig minden esütörtökön
reggeli 4 órákor.
Pestől Zimony- és Drenkováig minden kedden
és pénteken reggeli 4 órákor.
Pestől Gyúrgován és Gallacoz által Konstanti-
nápolyig (az oláh részén) augusztus 9. és 23kán.
Pestől Widdin-, Rustzuk és Galacoz által Kon-
stantinápolyig (török a' részén) augusztus 16-kán.
A t. cz. utazók kéretnek, hogy utjegyeket —
melyek az ében minden elinduláskor érvényesek —
még a hajó elindulása előtti napon méltóztassa-
nak váltani, ugyszinte utpogýászaikat is térítvén
melletti a' hivatalban átadni.

(53) **Haszonbérlet.** (3, 3) Az 1844. év' september 15kén a' délelőtti órákban tek Abauj vmegyében kebeleztet öszveg
báró Meskonét illető Enyitzke mezővárosában az uradalmi iródban követezendő haszonvételek ár-
verés útján 1845. évi januarus 1jétől fogva több évekre fognak bérbe adatni:

T. Abauj vármegyében

Kassa sz. kir. várostól két órányi tavolságra fekvő	"	"	"
Hillyő } helységek a' hozzá tartozandó urbéri és kir. haszonvételekkel,	"	"	"
Bukócz } malmokkal, uradalmi földekkel, rétekekkel, legelővel.	"	"	"
Szeplaki	"	"	"
Mindszenti } részbtok egy órányira Kassa városától.	"	"	"
Bernáthfalvi	"	"	"
Fizi praediumbeli koresma és szántófódek.	"	"	"
Enyitzke mezővárosában koresmáltatási	"	"	"
" bolt nyithatási	"	"	"
" vásári helypénzszedési } jog a' hozzá tarto-	"	"	"
" mészárszék, lakással együtt.	"	"	"
Krajczári koresma	"	"	"
Bölzsei koresma.	"	"	"
Perény helységben levő kir. haszonvételek.	"	"	"
Gombosi koresma	"	"	"
Litka helységben az urbéri és kir. haszonvételek, uradalmi épületekkel,	"	"	"
földekkel, rétekekkel, legelővel.	"	"	"
Bocsárdi koresma, bolt, és pálinkaház.	"	"	"
Bocsárdi malom.	"	"	"
Csany helységbeni egy részbtok.	"	"	"

T. Zemplén vármegyében kebeleztet Tallya } mezővárosokban kir. haszonvételek.
" Tereztal }
" Ond helységbeni kir. haszonvételek, és egyéb uradalmi birtok.

Ezen bérbe adandó tárgyaknak bővebb leírásai, és a' szerződési feltételek a' fentebb nevezett iródban előlegesen megtekinthetők. — Költ Enyitzkén, julius 24kén 1844.

Gabonaár váltó garasokban.

		Tisztabiza	Kétszeres	Rozs	Árpa	Zab	Kukoricza
Pesten,	aug. 2. (pesti m.)	120-110	84-90	72-75	52-60	52-60	80-90
Győrött,	aug. 2. (posz. m.)	60-80	42-50	—	28-32	32-33	52-58
Baján,	" 21.	47-63	33-40	—	—	—	—
Pozsonyban,	aug. 2.	95-114	—	55-67	40-44	38-42	63-70
Komáromban,	aug. 15.	—	76	—	—	—	—
Mosonyban,	" 28.	67-108	48-53	48-60	32-40	34-37	54-62
N. Szombatban,	" 30.	99-110	—	53-58	37-40	34-38	—
Miskolcson,	" 27.	65-70	45-47	40-43	30-32	27-30	35-47

(60) **Pusztabérlet.** (2, 3) A' nagyméltóságú helytartó tanács f. é. majus 14kén 1768dik szám alatt költ rendelése következtében a' kir. örök hagyományu javakhoz tartozó, és tek. Heves megyében kebeleztet 1320 holdból álló kenderes szigetih pusztá, és az e' mellett levő és hozzá csatlándó eszei pusztá 2dik osztályu Mirho lapos tájéka, és bokros-zug 1533 holddal f. é. sep-tember 25dik napján ugyan tek. Heves megyében fekvő kenderesi helységben az alapítványi birtok tiszti lakban tartandó nyilvános árverésen 1845dik évi majus 15ő napjától tíz egymást követő évekre haszonbérbe fog adatni; bérletni szándékozók ezen árverésre szükséges bánatpénzzel előtva meghívát-nak, a' kötéendő szerződés pontjai a' keüelű igaz-gatóságánál Pesten kis Seminarium épületében, vagy pedig Czegléden, Püspök-Ladányban, és Kenderes-en az uradalmi tisztségeknél megtudhatók.

(58) **Somlái borok árverési hirdetés.** Somló-vásárhelyi örök-alapítványi uradalom-nak Tüskevári ns veszprémmegyei helységben léte-ző pinczejében lerakott jó minémiségű 440 2/3 akó 1827. 1834. 1840. 1841. és 1842dik évi ó és 161 1/2 akó 1843dik évi termés új borai folyó 1844dik évi augusztus 21dik napján Tüskeváron a' pinczénél tar-tandó árverésen a' többet igerőknek készpénzfelte-tésért el-és általadnatnak, mely időben e' helyre a' vevők hivatalosok.

Statuspapírosok és részvények árkelete
Bécs, aug. 3kán 5 pcent. statustök. 110 1/2 ft p. p.
4 pcent. st. költ. 109 1/2 ft. 3 pcent. st. költ. — 1834k
statustökés. (500 ft.) —; 1839k (250 ft.) — ft.
— 1839k (50 ft.) — ft. — Bankrészvények darabja
1605. Pesti középponti vasut (100 ft.) 107 1/2. Nagy-
szombati (100 ft.) 56; — Pesti lánchíd-részvény
(100 ft.) —; — Gőzhajó-részv. (500 ft.) 543.
— Esterházy-sorsjegye 57 1/2 ft. p. pben.
Dunavízallás.
Búdnán aug. 2kán 8 ór. regg. 10' 9' 6' 0' fölött.

Csütört...
E lapok min...
TARTAL...
MAGY...
betegeskedé...
ritka-erényi...
polgár élete...
val fölött!
(Anyag...
rekszik! Mi...
felkiálta 's r...
esto' törvény...
ingatag emb...
magát, az e...
megrontani;
erőteltség...
soknak b...
álhat, mi n...
vének; de i...
kozakázatna...
nem csak ha...
'hasznuké...
Ha az er...
jára, akkor...
ő megtartás...
hogy csupán...
szét pedig é...
A történe...
veléssel egy...
döttek, mer...
súlyuk mind...
rendíti meg...
ban láthatni...
nélkül hogy...
melyek ken...
hatalom, se...
kint osztoga...
A civilis...
hussal élő k...
val vezérelh...
pályáján a'...
mellét, telj...
minden tagj...
geiről gond...
lételét lássa...
minden vilá...
humanitás a...
jó, művelt...
is a legnagyobb...
szere hajlita...
Hogy ed...
történeti. A...
nek kielégít...
szerföltöt kü...
módot nyújt...
tályt saját c...
mindig kése...
ténység a ba...
nagy részét...
völgye e föl...
De ugy i...
maga az ég...
jövendő éle...
és megelége...
gi jótétemén...
vésbbé dicso...
nagy szenved...
'S mi ált...
reskedés vag...
Francziaorszá...
legtöbb kold...
szegényi- 's...
beri faj eltö...
körös követk...
zetek tökeka...
töket fogyas...
Mi követ...
elkorhadása...
gondoskodun...
'S mi ne...
*) Lásd a